

Jäljennös

LÄNSI-SUOMEN VESIOIKEUS
1. jaosto
HELSINKI

PÄÄTÖS

96/1989/1

Antopäivä
29.12.1989

Diaarinumero
79213

HAKIJA Karkkilan kaupunki, kaupunginhallitus

ASIA Luvan saaminen Vaskijärven säännöstelyyn Karkkilan kaupungissa.

1/530 Hev 1990
02. 01. 90
Arkisto
Käht. omist. M
Kauvin RM

AIKAISEMMAT VAIHEET

Karkkilan kaupungin alueella sijaitsevan Vaskijärven luusuaan on kyläläisten toimesta aikanaan rakennettu pato järven kesäaikaisen kuivumisen estämiseksi. Kun pato alkoi vanheta, eikä sitä hoitaneella Vaskijärven kalastuskunnalla ollut varoja sen korjaamiseen, kalastuskunta kääntyi Karkkilan silloisen kauppalan puoleen ja pyysi tätä rakentamaan uuden padon. Kauppala suostui pyyntöön ja rakensi syksyllä 1973 betonisen ylijuoksupadon Vaskijokeen noin 150 m järvestä. Koska pato rakennettiin 22.4.1970 pidetyn Vaskijärven osakasten yleisen kokouksen yksimielisen päätöksen perusteella, ei rakentamiselle haettu vesioikeuden lupaa.

Helsingin vesipiirin vesitoimisto suoritti 1.4.1978 Vaskijärvellä tarkastuksen, jonka perusteella se totesi, että koska padolla tapahtuvasta säännöstelystä saattaa aiheutua vesilain 1 luvun 15 §:ssä esitettyjä seurauksia, on säännöstelylle vesilain 8 luvun 1 §:n perusteella haettava vesioikeuden lupa.

MaksuittaHelsingin vesi- ja ympäristöpiiri

Karkkilan kaupunki katsoi velvollisuudekseen hakea lupaa, koska pato on rakennettu silloisen kauppalan toimesta, ja koska hankkeesta olisi yleistäkin hyötyä muun muassa kaupungin omistaman yleisen ranta-alueen käyttömahdollisuuksien paranemisena. Kaupunginhallitus teki 5.6.1978 pitämässään kokouksessa asiaa koskevan päätöksen.

HAKEMUS

Karkkilan kaupunki on vesioikeuteen 10.9.1979 saapuneessa hakemuksessa pyytänyt lupaa Vaskijärven säännöstelyyn siten, että järven kuivuminen kesäisin estetään ja kevään tulvavesien ylijuuksutus sallitaan. Vaskijärven luusuaan rakennetun padon avulla säännösteltäisiin järven vedenkorkeuksia ja sen laskujoen virtaamia. Suunnitelman mukaan havaintojaksolla vuosina 1963-1967 mitattua alhaisinta vedenkorkeutta ($N_{4,3}$ +104,27 m) ei aliteta, koska patoaukon kynnys on korkeudella $N_{4,3}$ +104,32 m, eikä säännöstelty ylin vedenkorkeus ylitä ylintä luonnontilaista vedenkorkeutta ($N_{4,3}$ +105,33 m, vuonna 1966), koska virtausaukko on leveämpi kuin vanhan padon kivien väli ja padon harja on korkeudella $N_{4,3}$ +105,02 m, mikä mahdollistaa padon ylijuuksutuksen.

Säännöstelyn avulla voidaan hidastaa järven rehevöitymistä ja parantaa kalojen elinolosuhteita sekä järven virkistyskäyttömahdollisuuksia. Hankkeen toteuttaminen ei tule aiheuttamaan kohtuutonta haittaa eikä vahinkoa rannanomistajille ja rannan käyttäjille.

KATSELMUSTOIMITUS

Vesioikeus on 12.9.1979 määrännyt, että hakemus on käsiteltävä katselmustoimituksessa. Vesihallitus määräsi 26.9.1979 diplomi-insinööri Matti Sulkalan toimitusinsinööriksi. Vesihallitus peruutti 2.4.1981 Sulkalalle antamansa määräyksen ja määräsi diplomi-insinööri Hannele Kärkisen toimitusinsinööriksi. Vesihallitus peruutti 6.8.1982

Kärkiselle antamansa määräyksen ja määräsi diplomi-insinööri Jukka Leinosen toimitusinsinööriksi ja 5.1.1984 toimitusinsinöörin pyynnöstä iktyonomi Esa Lehtisen avustavaksi virkamieheksi katselmustoimitukseen.

Katselmustoimituksen tultua suoritetuksi toimitusinsinööri on 29.6.1984 toimittanut vesioikeudelle toimitusmiesten lausunnon ja muut toimituksessa kertyneet asiakirjat.

Toimitusmiehet esittävät lausunnossaan, että Karkkilan kaupungille myönnetään lupa padon rakentamiseen Vaskijokeen ja käyttöoikeus padon alle jääviin maa- ja vesialueisiin sekä lupa Vaskijärven säännöstelemiseen lausunnosta lähemmin ilmenevin ehdoin.

Toimitusmiesten lausunto on pidetty yleisesti nähtävänä Karkkilan kaupungissa ja Lopen kunnassa 2.7. - 1.8.1984.

MUISTUTUKSET JA VAATIMUKSET

Toimitusmiesten lausunnon johdosta vesioikeuteen on toimitettu seuraavat muistutukset ja lausunnot:

Esko Penttilä tilan RN:o 1:8 omistajana uudistaa kaikki aikaisemmat vaatimuksensa ja esittää lisäksi, että luonnontilaiset vedenkorkeudet ovat kasvukautena olleet oleellisesti alempia kuin katselmuskirjassa on esitetty. Mikäli säännöstely toteutetaan aiheutuu siitä pakostakin haittaa. Toimitusmiehet ovat katsoneet, että kasvukaudella vedenkorkeus nousee 5-6 cm:ä ja että tulvavedenkorkeudet alenevat luonnontilaisista korkeuksista 10-15 cm:ä. Toimitusmiehet ovat todenneet kasvukauden vedenkorkeuden nousun aiheuttavan rantamaille lievää haittaa tietyllä korkeustasolla, kun taas tulvakorkeuden aleneminen puolestaan tuottaa hyötyä tietyllä korkeustasolla ja katsoneet, että nämä kompensoivat toisensa. Penttilän käsityksen mukaan em. johtopäätös on virheellinen, sillä vesilaki edellyttää, että taloudelliset menetykset korvataan jokaiselle aiheutu-

neiden haittojen mukaisesti.

Allan Degerstedt tilan Uusipelto RN:o 3:69 omistajana ja Aarre Degerstedt tilojen Kuusisto RN:o 3:68 ja Saavalampi RN:o 3:47 omistajana esittävät, että säännöstely ja veden korotus toimitusmiesten esityksen mukaan aiheuttaa heille suurta haittaa. Peltojen viljeleminen on erittäin vaikeaa ja kannattamatonta ja alemmilla peltoalueilla mahdotonta. Turvatakseen viljelyksilleen riittävän kuivavaran Degerstedit esittävät, että Vaskijokeen rakennettu pato puretaan koko jokiuoman leveydeltä nykyisen betonikynnyksen tasolle $N_{4,3}$ +104,32 m. Loppuosan voisi jättää ylivirtauspaddocksi. Näin pato toimisi luonnonmukaisesti ja haittavaikutukset jäisivät vähäisiksi kuivavaran lisääntyessä viljelysmailla. Vaskijärven vedenkorkeus olisi kuitenkin riittävä ja korkeammalla kuin luonnonmukainen korkeus oli ennen padon rakentamista. Lisäksi Degerstedit vaativat hakijan velvoittamista korvaamaan heille luvattomasta säännöstelystä aiheutuneet vahingot.

Olavi Degerstedt tilojen Nikkari RN:o 3:66 ja Cida RN:o 3:48 omistajana, Valto Degerstedt tilojen Yli-Klemola RN:o 3:70 ja Rajalampi RN:o 3:44 omistajana sekä Aino ja Seppo Degerstedt tilojen Metsämaa RN:o 3:67 ja Metsola RN:o 3:45 omistajina vaativat Vaskijoessa olevaa patoa muutettavaksi siten, että harjan korkeudella patoaukko levennetään 4 m leveäksi ja padon ylimmän setin korkeudelta 3,5 m leveäksi. Patoaukon säännöstelyosan olisi oltava 3 m leveä ja kaksiosainen, josta 30 cm:n osaa käytetään kalatienä sekä minimijuoksutusaukkona. Ylimmän setin yläreunan korkeus saisi olla enintään $N_{4,3}$ +104,48 m. Veden säännöstelykorkeudeksi he esittävät Vaskijärnessä 1.6. - 1.10. $N_{4,3}$ +104,48 m. Padon hoitajaksi he esittävät Karkkilan kaupunkia. He vaativat myös, että kylätieltä yhteiselle ranta-alueelle johtava karttatie on korotettava 10 cm:ä korkeammalle kuin kesäinen säännöstelykorkeus. Tie on kunnostettava niin, että kylän asukkaat voivat kulkea sitä pitkin. Lisäksi he vaativat hakijan velvoittamista korvaa-

maan luvattomasta säännöstelystä aiheutetut vahingot, niistä kärsineille ja korvausta vaatineille maanomistajille korkoineen.

Bernt Sippola tilan Kalatie RN:o 16:38 omistajana ja Eino Sarin tilan Santamäki RN:o 8:25 omistajana kertovat, että he ovat yli 10 vuoden ajan kärsineet Vaskijokeen lainvas-
taisesti rakennetun padon seurauksista, kun vesi on jatkuvasti ollut korkeammalla kuin on luonnonmukainen tilanne Vaskijärvessä. Muistuttajien mielestä toimitusmies-
ten selvitykset ovat varsin erilaiset kuin ne kokemukset, joita heillä on paikan päällä asuvina. Heidän tilojensa maa-alueet rajoittuvat Vaskijärveen, jonne peltojen ja metsämaiden vedet laskevat. Vaskijärven veden pinnan korottaminen on huomattavasti vähentänyt heidän tilojensa tuottoa. He vaativat kohtuulliset korvaukset kärsimistään vahingoista. He esittävät patorakennelman poistettavaksi koko Vaskijoen uoman leveydeltä, alimman betonisen patokyn-
nyksen $N_4,3$ +104,32 m tasolle. Loppuosan padosta voi jättää paikoilleen, jota kenenkään ei tarvitsisi hoitaa, vaan luonto säännöstelisi sitä itse.

SELITYKSET

Karkkilan kaupunginhallitus esittää selityksessään, että Vaskijärven vedenkorkeutta tulisi laskea toimitusmiesten esittämästä viidellä sentillä. Näin voitaisiin vähentää säännöstelyn mahdollisesti aiheuttamia vahinkoja ja haittoja. Samalla kylän yhteisen uimarannan käytettävyys paranisi. Muutoksen toteuttamiseksi kaupunginhallitus esittää, että ylimmän setin korkeudeksi muutetaan $N_4,3$ +104,50 m. Vedenkorkeuden ylärajan arvoja kaupunginhal-
litus esittää alennettavaksi samoin viidellä sentillä.

Toimitusinsinööri on antanut lausunnon muistutusten ja vaatimusten johdosta.

TARKASTUS

Vesioikeus on suorittanut 26.9.1989 tarkastuksen paikalla. Tarkastuksesta laadittu kertomus on liitetty asiakirjoihin.

VESIOIKEUDEN RATKAISU

Vesioikeus on käsitellyt asian ja jättää jo tapahtuneesta säännöstelystä aiheutuneita vahinkoja koskevat korvausvaatimukset tässä yhteydessä tehtyinä tutkimatta. Muutoin vesioikeus on tutkinut asian. Kaupungin esittämä suunnitelman muutos säännöstelyn ylärajan alentamisesta viidellä senttimetrillä otetaan huomioon. Vaskijärven säännöstelystä, kun se toteutetaan jäljempää ilmenevien lupaehtojen mukaisesti, ei aiheudu ennalta arvioitavissa olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä kenellekään, minkä vuoksi asiassa tehdyt muistutukset ja vaatimukset hylätään aiheettomina. Vaskijärven säännöstelystä saadaan hyötyä parempana mahdollisuutena käyttää maa- ja vesialueita virkistystarkoituksiin sekä kalaston elinmahdollisuuksien paranemisena. Tuota hyötyä ei ole kenenkään yksityisen oikeudenomistajan kannalta pidettävä melkoisena, minkä vuoksi vesilain 8 luvun 3 §:n mukaista kuulusmenettelyä ei ole suoritettu. Kuitenkin hyöty yhteensä on mahdollisesti aiheutuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava. Tämän vuoksi vesioikeus harkitsee vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentin ja 7 §:n 2 momentin sekä 8 luvun 6 §:n nojalla oikeaksi myöntää Karkkilan kaupungille luvan Vaskijärven säännöstelyyn Karkkilan kaupungissa. Toimenpidettä suoritettaessa on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupaehtoja:

- 1) Luvan saajan on muutettava Vaskijoessa olevaa patoa niin, että patoaukon kynnyskorkeus on $N_{4,3} +104,22$ m, padon harjan korkeus $N_{4,3} +105,02$ m ja patoaukon kokonaisleveys 2,50 m. Patoaukko

saadaan tehdä kaksiosaiseksikin, jolloin kapeamman osan leveys on noin 30 cm.

Patoaukko on varustettava settilankuilla, joilla aukko voidaan sulkea siten, että ylimmän setin yläreunan korkeus on enintään $N_{4,3} + 104,50$ m. Alimpana käytettävän settilankun alareunaan tai muualle patoon on tehtävä sellainen aukko, jonka kautta Vaskijokeen voidaan juoksuttaa vettä 10 l/s settiaukon ollessa suljettuna.

Mikäli patoaukko tehdään kaksiosaiseksi, voidaan kapeampaa osaa käyttää kalatienä ja suorittaa vaadittava vähimmäisjuoksutus sen kautta, jolloin edellisessä kappaleessa mainittua aukkoa ei tarvitse tehdä.

- 2) Luvan saajalla on oikeus säännöstellä Vaskijärveä seuraavan padotus- ja juoksutussäännön mukaisesti:

Vedenkorkeuden alaraja Vaskijoessa olevalla asteikolla on $N_{4,3} + 104,22$ m ja yläraja seuraavan murtoviivan mukainen:

pvm.	Vedenkorkeus
1.1.	$N_{4,3} + 104,55$ m
1.2.	104,55 "
15.3.	104,50 "
1.4.	104,50 "
15.4.	104,65 "
15.5.	104,65 "
1.6.	104,50 "
1.10.	104,50 "
1.11.	104,55 "
31.12.	104,55 "

Mikäli vedenkorkeus uhkaa ylittää ylärajan, on

patoa riittävästi avattava ylittymisen estämiseksi. Vedenkorkeuden ylittäessä ylärajan, on settiaukon oltava kokonaan auki.

Settiaukon avaukset on suoritettava vähitellen niin, ettei alapuolisessa vesistöissä aiheudu haitallista tulva-aaltoa.

Vähimmäisjuoksutus Vaskijärvestä on 10 l/s, vaikka siitä seuraisi alarajan alittuminen.

- 3) Korkeudet verrataan $N_{4,3}$ -tarkkavaaitustasoon. Paikallinen kiintopiste nro 503710, jonka korkeus on $N_{4,3} +109,606$ m, on maantien varressa noin 600 m koilliseen patopaikalta.
- 4) Luvan saajan on tarkkailtava Vaskijärven vedenkorkeuksia Helsingin vesipiirin vesitoimiston hyväksymällä tavalla. Tarkkailutulokset on toimitettava kuukausittain Helsingin vesi- ja ympäristöpiirille ja Karkkilan kaupungin ympäristönsuojelulautakunnalle.
- 5) Luvan saajan on maksettava heti tämän päätöksen saatua lainvoiman patoa ja sen kiinnikkeitä varten tarvittavan alueen käyttöoikeudesta vesialueen omistajalle 200 mk ja kummankin rannan omistajalle 200 mk.
- 6) Padon muutostöiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva vahinko ja haitta on tarpeettomitta viivytyksittä korvattava asianomaiselle oikeudenomistajalle.

Luvan saaja on vastuussa yrityksestä aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä.

- 7) Luvan saajan on pidettävä tekemänsä rakenteet,

laitteet ja vedenkorkeusasteikot kunnossa.

- 8) Padon muutostyöt on tehtävä ja lupaehtojen mukainen säännöstely aloitettava vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on saanut lainvoiman uhallla, että lupa muuten raukeaa.
- 9) Työn valmistumisesta ja säännöstelyn aloittamisesta on ilmoitettava kirjallisesti 60 vuorokauden kuluessa Länsi-Suomen vesioikeudelle ja Helsingin vesi- ja ympäristöpiirille.

MUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta vesiylioikeudelta valittamalla.

Valitusaika päättyy 27.2.1990

Valitusosoitus on liitteenä.

JUKKA HÖLTTÄ
Jukka Hölttä

./ . TERHI WAINIO-BIESE
Terhi Wainio-Biese

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:
Paikka ja aika kuin edellä

Vesioikeuden sihteeri

Terhi Wainio-Biese

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet vesioikeustuomari Jukka Hölttä sekä vesioikeusinsinöörit Arvi Kaurila ja Jukka E. Aaltonen. Asian on esitellyt vesioikeusinsinööri Jukka E. Aaltonen.

TW-B/sn

LIITE
Valitusosoitus

Määräaika ja
valitusmenettely

Määräaika valituksen tekemiseen on kuusikymmentä (60) päivää tämän päätöksen antamispäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitus-aika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Asianosaisen on puhevallan menettämisen uhalla toimitettava valituskirjelmä Länsi-Suomen vesioikeuden kirjaamoon viimeistään valitusajan päättymispäivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vesioikeuden postiosoite: PL 115, 00131 HELSINKI
käyntiosoite: Kasarmikatu 14 B
kirjaamon aukioloaika: klo 8.00 - 16.15
1.6. - 31.8.: klo 8.00 - 15.15

Valituskirjelmän voi toimittaa kirjaamoon henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä tai postitse. Valituksen lähettäminen lähetin välityksellä tai postitse tapahtuu asianomaisen omalla vastuulla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituskirjelmän
sisältö ja
liitteet

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan VESIYLIOIKEUDELLE, on mainittava

- vesioikeuden päätös, johon muutosta haetaan
- miltä kohdin vesioikeuden päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia vesioikeuden päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmä on muutoksenhakijan tai, jollei tämä ole itse sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Kirjelmän laatijan on samalla ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Valituskirjelmään on merkittävä muutoksenhakijan nimi, ammatti ja asuinpaikka sekä se muutoksenhakijan tai tämän asiamiehen postiosoite, jolla asiaa koskevat ilmoitukset saadaan lähettää muutoksenhakijalle. Jos postiosoite muuttuu, uusi osoite on ilmoitettava vesiyltioikeudelle.

Valituskirjelmään on liitettävä

- vesioikeuden päätös alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä
- valtakirja, jos valittaja käyttää asiamiestä
- ne asiakirjat, joista ilmeneviin seikkoihin muutoksenhakija viittaa perusteinaan ja joita ei ole esitetty aikaisemmin.

Valituskirjelmä ja muutoksenhaun perusteiksi jätetyt asiakirjat, lukuunottamatta vesioikeuden päätöstä ja valtakirjaa, on annettava kaksin kappalein.

Päätöksen
lunastaminen

Muutoksenhakijan on lunastettava vesiyltioikeuden päätös, josta on suoritettava leimaverolain säännösten mukainen vero.

LÄNSI-SUOMEN VESIOIKEUS

1. jaosto

Helsinki

KUULUTUS

Päätöksen antaminen

29.12.1989

Länsi-Suomen vesioikeus on tänään antanut seuraavan päätöksen

Päätösnumero 96/1989/1

Diaarinumero 79213

Hakija Karkkilan kaupunki

Asia Luvan saaminen Vaskijärven säännöstelyyn Karkkilan kaupungissa.

Nähtävänäpito Jäljennös päätöksestä on yleisesti nähtävänä

Länsi-Suomen vesioikeuden kirjaamossa,
Karkkilan kaupunginkansliassa ja Lopen
kunnantoimistossa

Vesioikeuden

postiosoite: PL 115 00131 Helsinki

käyntiosoite: Kasarmikatu 14 B

Kirjaamon aukioloaika: klo 8.00-16.15

1.6.-31.8. klo 8.00-15.15

Valitusaika Muutoksenhakemista varten säädetty valitusaika päättyy

27.2.1990

Vesioikeuden sihteeri

Terhi Wainio-Biese